

NORBERT WOJCIECHOWSKI

ur. 1939; Smętowo

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL, współczesność
Słowa kluczowe	projekt Polska transformacja 1989-1991, PRL, współczesność, zmiana nazw ulic, ulica Przełom, ulica Marcelego Nowotki, ulica Przystankowa, aleja Jana Pawła II, ulica Idziego Radziszewskiego, ulica Ignacego Daszyńskiego

Ulica Radziszewskiego i aleja Jana Pawła II

We wrześniu 1988 roku wystąpiłem do prezydenta Miasta Lublina o zmianę nazwy trzech ulic. Napisałem, że w najbliższych tygodniach będziemy obchodzić siedemdziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości i dziesiątą rocznicę pontyfikatu Jana Pawła II. Lublin ma szczególne powody, by te rocznice obchodzić w sposób spektakularny. Napisałem:

Zwracam się do Pana w sprawie, która pozornie może wydawać się błaha, lecz w istocie ukrywają się za nią różne niedomogi naszego życia społecznego, kulturalnego, politycznego. Planuję poruszyć tylko częściowo problem tak zwanych białych plam w nazewnictwie ulic Lublina. Naród nasz w najbliższych tygodniach obchodził będzie siedemdziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości, dziesiątą rocznicę pontyfikatu Papieża Polaka, Ojca Świętego Jana Pawła II. Waga i doniosłość tych rocznic nie wymagają komentarza. Lublin ma szczególne powody, aby rocznice te obchodzić w sposób spektakularny, to przecież w naszym mieście powstał pierwszy Rząd Polski, tak zwany Tymczasowy Rząd Ludowy, którego premierem był Ignacy Daszyński. [...] Dziś Lublin znany jest w całym świecie między innymi dzięki temu, że ma tu siedzibę Katolicki Uniwersytet Lubelski [...]. Rozbudowa i rozwój jedyne uniwersytetu katolickiego w bloku komunistycznym („Od Berlina do Seulu...”), który na dodatek utrzymywany jest jedynie z ofiar katolickiego społeczeństwa – częstokroć określany jest jako zjawisko fenomenalne [...]. Panie Prezydencie, apeluję do Pana, aby jak najszybciej te wydarzenia i fakty znalazły odbicie w nazewnictwie ulic Lublina, dlatego proponuję przemianować ulicę Przystankową i plac do niej przyległy na plac Ignacego Daszyńskiego, przemianować odcinek ulicy Nowotki (od gmachu nowego teatru do Domu Nauczyciela) na ulicę Księdza Idziego Radziszewskiego, przemianować ulicę Przełom na aleję Ojca Świętego, Jana Pawła II. Będzie to wspiane upamiętnienie wizyty Ojca Świętego w

Lublinie i uroczystości, która miała miejsce na tych terenach 9 czerwca 1987 roku. Nie muszę Pana chyba przekonywać, że pozytywna decyzja w tej sprawie będzie pięknym uczczeniem tych dwóch rocznic, a równocześnie realizacją społecznych odczuć i pragnień w tym zakresie, tym bardziej że mamy już ulicę Kardynała Wyszyńskiego i Rektora Henryka Raabego. Oczekuję pozytywnej decyzji, łączę wyrazy szacunku.

W odpowiedzi otrzymałem pismo o następującej treści:

Odpowiadając na pismo z 23 września 1988 roku, szeroko uzasadniające zmianę niektórych nazw ulic miasta Lublina, uprzejmie informuję obywatela, że nazwiskiem Ignacego Daszyńskiego uchwałą numer 21/120/87 Miejskiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 28 października 1987 roku została nazwana ulica w osiedlu mieszkaniowym na terenie RSM Kalinowszczyzna. Pozostałe dwie propozycje, to jest zmiana nazw części ulicy Nowotki na ulicę Księdza Ignacego Radziszewskiego i ulicy Przełom na aleję Ojca Świętego Jana Pawła II, przekazuję na najbliższe posiedzenie Komisji do spraw Nazewnictwa Ulic i Placów Miejskich. O ostatecznym załatwieniu wniosku powiadomię obywatela odrębnym pismem.

15 stycznia 1990 roku przyszło kolejne pismo – że zmiana nazwy ulicy Przełom i nadania jej imienia papieża zostanie uwzględniona w przyszłości, bo praktyka jest taka, że nie nazywa się ulic imionami osób żyjących. Tak się wymigali. Pisali:

W nawiązaniu do złożonej propozycji dotyczącej zmiany nazw ulicy Przełom i nadania jej imienia Jana Pawła II uprzejmie informuję, że propozycja powyższa zgodnie z sugestią Komisji Nazewnictwa Ulic zostanie uwzględniona w przyszłości. Wynika to z przyjętej i stosowanej w praktyce zasady nienazywania ulic imionami osób żyjących. Jednocześnie nadmieniam, że Komisja zaakceptowała wniosek nazwania nowej ulicy w mieście Lublinie imieniem Księdza Idziego Radziszewskiego. Ale już 15 marca 1990 roku otrzymałem list, w którym mnie poinformowano, że uchwałą Miejskiej Rady Narodowej zmieniona została nazwa ulicy Przełom na ulicę Jana Pawła II.

Informuję, że uchwałą numer 13/75/90 Miejskiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 27 lutego 1990 roku została zmieniona ulica Przełom na ulicę Jana Pawła II. Uchwała powyższa wejdzie w życie po upływie czternastu dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

14 czerwca tego samego roku dostałem pismo, że zmieniono nazwę ulicy Marcelego Nowotki na ulicę Idziego Radziszewskiego.

Informujemy, że uchwałą numer 14/85/90 Miejskiej Rady Narodowej w Lublinie z dnia 25 kwietnia 1990 roku została zmieniona nazwa ulicy Marcelego Nowotki na ulicę Idziego Radziszewskiego.

Przed rokiem 1989 w głowie nie mieściło się, że zniknie ulica Nowotki, że ulicę będzie miał Jan Paweł II. Świadczy to o tym, jakie było przyspieszenie od jesieni 1988 roku do wiosny 1989 [roku].

Data i miejsce nagrania	2013-12-11, Lublin
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Transkrypcja	Małgorzata Maciejewska
Redakcja	Janka Kowalska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"